Κάτοικοι: **320**

Η Καρύταινα είναι χτισμένη σε υψόμετρο 500 μέτρων σε μια πλαγιά βουνού που καταλήγει σε ένα από τα εντυπωσιακότερα κάστρα, το οποίο κατασκευάστηκε το 1254 με διαταγή του Γοδεφρείδου ντε Μπριέλ. Στα χρόνια της εθνεγερσίας έγινε το ορμητήριο του Κολοκοτρώνη.

Μέσα στο χωριό διατηρούνται αρκετές εκκλησίες με πιο ενδιαφέρουσες τη Ζωοδόχο Πηγή με το καμπαναριό της και τον Άγιο Νικόλαο.

Περίφημη είναι και η γέφυρα του Αλφειού, μια μνημειακή κατασκευή με έξι τόξα. Κτίστηκε τον μεσαίωνα και ανακαινίστηκε στα 1440 από τον Μανουήλ Ραούλ Μελίκη, όπως αναφέρει μια επιγραφή.

Τηλέφωνα: Αστυνομία 279.10.31.205, Δήμος Γόρτυνος 279.10.31.231, Αγροτικό Ιατρείο 079.10.31.300.

Από την **ιστορία** της Καρύταινας

Η ιστορία της Καρύταινας κυρίως αρχίζει από τότε που δημιουργήθηκε το Πριγκιπάτο της Αχαΐας (1205 με 1209). Η περιοχή απετέλεσε μια από της δώδεκα βαρονίες του πριγκιπάτου και διέθετε 22 φέουδα που δόθηκαν στον Ούγο ντε Μπριγιέρ (Huges de Bruyères). Αυτός κι ο γιος του, Γοδεφρείδος (Geoffroy), έκτισαν το κάστρο της Καρύταινας, τόσο περίφημο στην εποχή τους ώστε να το πουν «Τολέδο της Πελοποννήσου». Σκοπός του

ήταν να προστατεύει την περιοχή από τους Σλάβους των Σκορτ(σ)ών.

Ο Γοδεφρείδος πέθανε στα 1275 χωρίς να έχει αποκτήσει παιδιά. Η χήρα του το πένθησε για δέκα χρόνια. Στο δέκατο ξαναπαντρεύτηκε. Η Καρύταινα πέρασε στην κατοχή του συζύγου της, Ούγου ντε Μπριέν (Huges de Brienne) που έκοψε και νομίσματα. Μετά τον θάνατο και του διαδόχου του, Γκι ντε Μπριέν, τα 22 φέουδα της περιοχής πέρασαν στην ιδιοκτησία της Ισαβέλλας Βιλεαρδουίνου. Μαζί με άλλα δυο κάστρα (Ποντικού κοντά στο Κατάκωλο και Περιγαρδίου, στην Ηλεία) τα άφησε κληρονομιά στην κόρη της, Μαργαρίτα της Σαβοΐας (1311). Στα 1320, ο Ανδρόνικος Παλαιολόγος Ασάνης δωροδόκησε τον αρχηγό της φρουράς του κάστρου και πήρε την Καρύταινα που οι Φράγκοι μάταια προσπάθησαν να ανακτήσουν το 1323. Ένα χρόνο αργότερα, η Μαργαρίτα παραιτήθηκε από τις αξιώσεις της στην περιοχή. Έτσι κι αλλιώς, οι Φράγκοι είχαν σχεδόν ολοκληρωτικά εξωσθεί από την Πελοπόννησο.

Η Καρύταινα έπεσε στους Τούρκους (1459) μετά από μακριά και σκληρή πολιορκία, πέρασε στους Βενετσιάνους (1463), ανακτήθηκε από τους Τούρκους που την έκαναν πρωτεύουσα καζά (επαρχίας) και ξαναπέρασε στους Βενετσιάνους (1687) με τη συνδρομή των ντόπιων που συνέλαβαν αιχμαλώτους 1.300 Τούρκους.

Από το 1717, μαζί με την υπόλοιπη Πελοπόννησο, πέρασε στην κατοχή των Τούρκων. Στα χρόνια αυτά η Καρύταινα έγινε εμπορικό κέντρο καπνών, μεταξωτών, ξηρών καρπών και κρασιών κι άνθισε οικονομικά. Σχεδόν καταστράφηκε μετά την αποτυχία της επανάστασης των Ορλόφ, όταν, φεύγοντας τα αντίποινα, πολλοί κάτοικοί της μετανάστευσαν.

Στα 1821, ήταν το πρώτο κάστρο που πολιόρκησαν οι Έλληνες: Περίπου 6.000 με αρχηγούς τους Θ. Κολοκοτρώνη, Παπαφλέσσα και Κανέλλο Δεληγιάννη. Στράτευμα από την Τρίπολη έλυσε την πολιορκία, έκαψε μεγάλο μέρος της πόλης κι αποχώρησε μαζί με τους Τούρκους της περιοχής που βρήκαν καταφύγιο στην Τρίπολη. Στα 1825, η Καρύταινα ήταν σχεδόν έρημη από κατοίκους. Στα 1827, ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης επισκεύασε το κάστρο, μετατρέποντάς το σε καταφύγιο γυναικόπαιδων και ορμητήριο στις εναντίον του Ιμπραήμ επιχειρήσεις. Ο Αιγύπτιος απέφυγε να το πολιορκήσει.

(Έθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 11.7.2011)